SAYI: 1689 | PERŞEMBE 20 2nci Teşrin 1941 | SENE 5
TELEFON Müd. M. 20827 İdare 23300
TELGRAF İstanbul Son Telgraf
Sahibi ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Tesis Tarihi 1936
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 84
SAYISI 5 KURUŞ
Fst. Kutusu No.
ABONE: Senelik: 1400 6 Aylık: 750 3 Aylık: 400
Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez.

Almanya şark seferini bitirmeden garbe ve Akdenize dönebilir mi?

Alman Başkumandanlığının ve Genel Kurmayının Şark seferi hakkındaki hesapları yanlış çıkmıştır, Buna rağmen Almanların Şarktaki harekâtı yarım bırakıp kış devresinde garbe ve Akdenize dönmeleri ileriye sürülen bazı fikirlere rağmen beklenemez.

Yazan: *ETEM İZZET BENİCE*

Alman ordusu cenupta ilk hedefine vâsıl olmuş addedilebilir. Kafkasyaya girer, Rus ordusunu Volga gerisine sürebilirse bu bölgede sonbahar ve kış programını geçikmiş olmakla beraber tamamlamış olur. Moskovayı düşürmek gayretini de tekrar hızlandırmışlardır. Ancak kış bu yıl hem erken gelmiş, hem Alman Başkumandanlığının ve Büyük Erkânıharbiyesinin şark seferi hakkında yaptığı hesap yanlış çıkmıştır.

Almanların hesabı herhalde nihayet sonbahar sonuna kadar Sovyet ordusunu imha etmek, Rusyayı parçalıyarak inhilâle sevkeylemek, Bolşevizmi kökünden kazımaktı. Bu netice hasıl olur olmaz Almanya birinci ihtimal ile İngiltereye dönecek,

— İşte, Sovyet Rusyayı da haritadan sildim. Artık Avrupa, Orta Asya, Kafkasyanın tam hâkimiyim. Kuvvetlerim karşısında Arap Yarımadasında, Hindistanda, Mısırda da tutunamıyacaksınız. Geliniz, anlaşalım.

Diyecek ve.. ilâve edecekti:

— Ayni zamanda Japonyanın da bir Mihver devleti olduğunu hesaba katmalısınız.

Fakat, bu olmadı. Rusya hâlâ büyük kayıplarına rağmen duruyor; gerilerinde ve Asya içindeki Cumhuriyetlerinde herhangi bir inhilâl ve infirat alâmeti yok. Kış geldi, Moskova düşmedi. Alman ordusu açıkta ve kar altındadır. Kafkasya - İran hududu da henüz Alman ordusunun bulunduğu noktalara uzakça. Amerika harbe doğru daha sür'atle gidiyor. İngiltere her bakımdan hazırlıklarını bu fasıladan istifade ederek arttırıyor, Japonya Prens Konoye'den devir aldığı iktidar mevkiinde onun yaptığından daha ileriye bir şey yapmak cesaret ve imkânını kendisinde göremiyor.

Buna rağmen Almanyanın şarkta başladığı mücadeleyi her ne pahasına olursa olsun bitirmek azminden geriye kalmıyacak; karakışa, vasıtaların güç işlemesine, ordusunun iki misli zayiat vermesi ihtimaline dahi aldırış etmiyerek Moskovayı düşürmiye; Kafkasyaya yerleşmiye, Sovyet mukavemetini Ural gerisine ve Volga ardına atmıya uğraşacağı muhakkak. Ancak Sovyet Rusyanın çarçabuk inhilâli ihtimaline dayanan ilk Alman planında yukarıda işaret ettiğimiz uzlaşma sulhu vukua gelmediği takdirde kış mevsiminde ve 1942 ilkbaharında İran, Arap Yarımadası, Mısır ve Şimali Afrikayı da hüküm altına almak ve Akdenizi bir garp Ehlisalibi ile Mih-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

BOL ÇEŞİD ve YENİ STİL
MOBİLYA
Almak veya görmek istiyenler
HARAÇÇI KARDEŞLER Limited ŞİRKETİ
Salonlarını bir defa gezmekle tatmin edilirler.
İstanbul, Fincancılar, Rızapaşa Yokuşu No. 59/61/63. Telefon 22060

Libyada Harekât Başladı

Şimdilik çöle doğru bir miktar ilerlendi

Londra 20 (A.A.) — Resmî kaynaktan bildirildiğine göre, İngilizler Libyada bir taarruza geçmişlerdir. Kuvvetli bir müfrezenin çöle doğru bir miktar ilerledikleri zannedilmektedir.

İNGİLİZ TEBLİĞİ

Kahire 20 (A.A.) — Ortaşark İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhı tebliğinin tam metni:

Dün Sirenaik üzerinde taarruzlar esnasında düşmanın 18 tayyaresi tahrip edilmiştir. Martuba'da beş Yünkers 52 ve bir Henschel tayyaresi düşürülmüştür ve iki Savoia ile bir Fiese-lerstoreh yerde tahrip edilmiştir. Ayrıca Barce'de de iki Yünkers 52 tahrip edilmiştir. Derna yolunda bir motörlü nakliye kolu muvaffakiyetle mitralyöz ateşine tutulmuştur.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

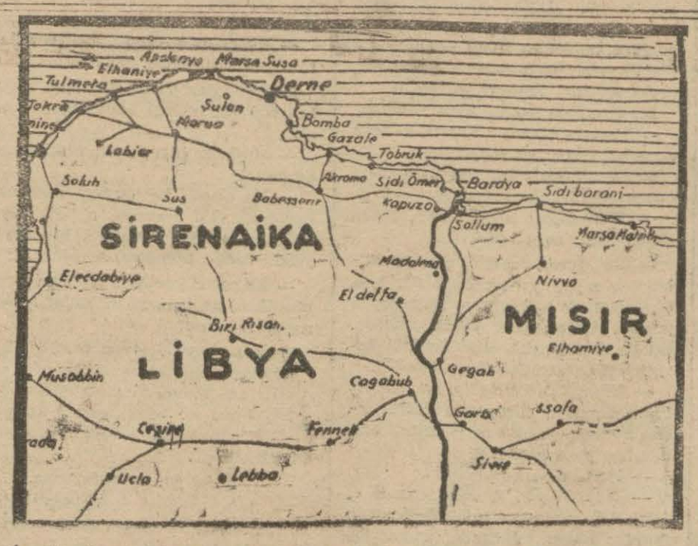

İngiliz ileri harekâtının tekrar başladığı bildirilen Libya bölgesi

SOVYET TEBLİĞİ

Üç bölgede muharebeler çok şiddetli

Hücumları ağır zayiat verdirerek püskürttük

Moskova 20 (A.A.) — Sovyet tebliği:

Bütün cephede muharebeler devam etmiştir. Bilhassa Don üzerinde Rostof mıntakasında, Kalinin'de, Volokolamsk'da şiddetli olmuştur.

Düşman hücumlarını püskürttük, insanca ve malzemece ağır zayiat verdirdik.

ALMAN TEBLİĞİ

Üç günde 10 binden fazla esir aldık

Sivastopola hava hücumu devam ediyor

Berlin 19 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:

Doğu cephesinde, muvaffakiyetli yeni taarruzlar yapılmaktadır. Son üç gün zarfındaki muharebelerde on binden fazla esir alınmış ve 171 zırhlı araba tahrip edilmiştir.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Moskova iki baskı arasında

Almanlar cepheye taze kuvvet getiriyor

Londra, 20 (A.A.) — Rusyada, Moskova muharebesi, gittikçe hızı artarak devam etmektedir. Tula, Kalinin ve Volokolamsk bölgelerinde muharebe bilhassa şiddetlidir. Almanlar bazı terakkiler elde etmişlerdir. Fakat Tula bölgesinde hücumları püskürtülmüştür.

29 İlkteşrindenberi bu, Almanların teşebbüs ettikleri üçüncü taarruzdur, bu da evvelkileri gibi akim kalmıştır.

Cenupta Almanlar Rostof'a karşı çok büyük gayretler sarfetmektedirler. Orel'den Alman tankları hücumu karşılıyan Rus hatlarına akın etmektedirler.

Ruslar Almanlara ağır zayiat verdirmişlerdir. 111 tank tahrip edilmiştir.

Kırım'da Kerç ve Sivastopol bölgelerinde muharebeler devam ediyor.

VİŞİYE GÖRE

Vişi, 20 (A.A.) — Moskova cephesinde muharebeler şiddetle devam ediyor. Alman askeri faaliyetinin başlıca hedefi Moskovadır. Almanlar şimalde Kalinin ve cenupta Tula'dan hücum etmektedirler.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Hamlet Davasına Üniversite talebesi niçin alınmadı?

Bu sabah görüştüğümüz Müddeiumumî Hikmet Onat ne diyor

İstanbul Cumhuriyet Müddeiumumisi Hikmet Onad

Hamlet piyesinin Şehir Tiyatrosunda temsili yüzünden çıkan davalara dün öğleden sonra Birinci Asliye Ceza Mahkemesinde başlanmıştır.

Muhakeme safahatını dinlemek üzere bir çok kimseler, bu meyanda Üniversite talebesinden bir çokları Adliyeye gelmişlerse de mahkeme salonu büyük olmadığından bunlar içeriye alınamamışlardır.

Birleştirilmiş olarak bakılan davalardan biri muharrir Celâlettin Ezine tarafından Rejisör Muhsin Ertuğrul, ve Şehir Tiyatrosu Mecmuası Neşriyat Müdürü Neyire Ertuğrul ile mecmuanın imtiyaz sahibi Zeki Coşkun aleyhlerindedir. Öteki davalar Muhsin Ertuğrul tarafından Celâlet-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Romanya'daki bandajlar için lisans verildi

Tünel kayışı da dün Bağdattan İstanbula yola çıkarıldı

Bu sabah Elektrik, Tramvay ve Tünel İdaresinden aldığımız malûmata göre Romanya hükûmeti 120 tramvay bandajının memleketimize sevki için lisans vermiştir. Bandajların dün yola çıkarılmış olması çok muhtemeldir.

İdareye gelen malûmata göre Amerikaya sipariş edilmiş olan tünel kayışı da dün Bağdattan İstanbula müteveccihen yola çıkarılmıştır.

Bir Alman tayyareye karşı koyma topu

Kırımda Ruslar bazı tepeleri geri aldı

Almanlar gerilerde yeni hatlar tesis ediyorlar

Londra, 20 (A.A.) — Resmî Tass Ajansı bildiriyor:

Ruslar, Stormovik tayyarelerinin kesif hareketlerinin himayesiyle Kırımdaki sevkulceyşî ehemmiyeti haiz tepeleri geri almışlardır. Almanlar zaptettikleri mevzileri terke ve daha gerilerde yeni hatlar tesisine icbar edilmişlerdir.

Kurtuluş vapuru ile Yunanistana gelip giden bir zatın anlattıkları:

"Açlıktan ölenlerin sayısı her gün gittikçe artıyor!,,

Yunan Kızılhaçı her gece 50 - 60 imdat işareti alıyor, Ölmek üzere olanlar istasyonlara toplanıp yardım ve gıda yalvarıyorlar

Kızılayın Yunanistana yardımları olan gıda maddeleri ve melbusat götüren Kurtuluş vapuru ikinci seferini de yaparak dün öğleyin limanımıza dönmüştür. Bu seyahate iştirak edenlerden biri gördüklerini şöyle anlatmaktadır:

— «Yunanistanda bir ölüm sükûneti var!... Sokaklarda süslü boyalı bir kadın görmiye imkân ve kimsenin tahammülü yok!. O eski gülüp oynıyan şen insanlar şimdi bilseniz ne hale gelmişler!.. Açlık müthiş bir surette hüküm sürmektedir. Hergün; göz önünde ölenlerin sayısı gittikçe artmaktadır. Sokakarda ölenler toplanıp taşınıyor.

Yunan Kızılhaçı her gece elli altmış imdat işareti alıyor: Ölmek üzere olan insanlar imdat istasyonlarına toplanıyorlar orada kimi ölüyor, kiminin de ömrü sun'i surette bir kaç saat, bir kaç gün uzatılıyor!...

Tuz ve kibrit bile vesika ile dağıtılıyor — Mekteplerde dersler yarıya inmiştir — Vapuru boşaltan amelelerin hasreti — «Kurtuluş» tayfalarının bir feragati

Geçen gün gazetelerde şöyle bir ilân vardı:

— «Bugün vesikalara mukabil tuz ve kibrit tevzi olunacaktır!»

Mekteplerde dersler yarıya inmiştir. Mora ve Siklad adaları altı aydır ekmek yüzü görmemiştir.

Paranın iştira kudreti kalmamıştır. Drahmi resmen bir kuruş, fakat borsa kıymeti geçen seyahatimizde 3,5 — 4 para idi, şimdi hemen hemen sıfırdır. Ucuz bir şey varsa o da tramvaydır. Beş drahmiye tramvaya biniliyor ki bu para hiç bir kıymet mânası ifade etmez. Fakat tramvaylar, otobüsler, daima doludur. Aç insanlarda daima dört tarafa başvurmak arzusu vardır.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

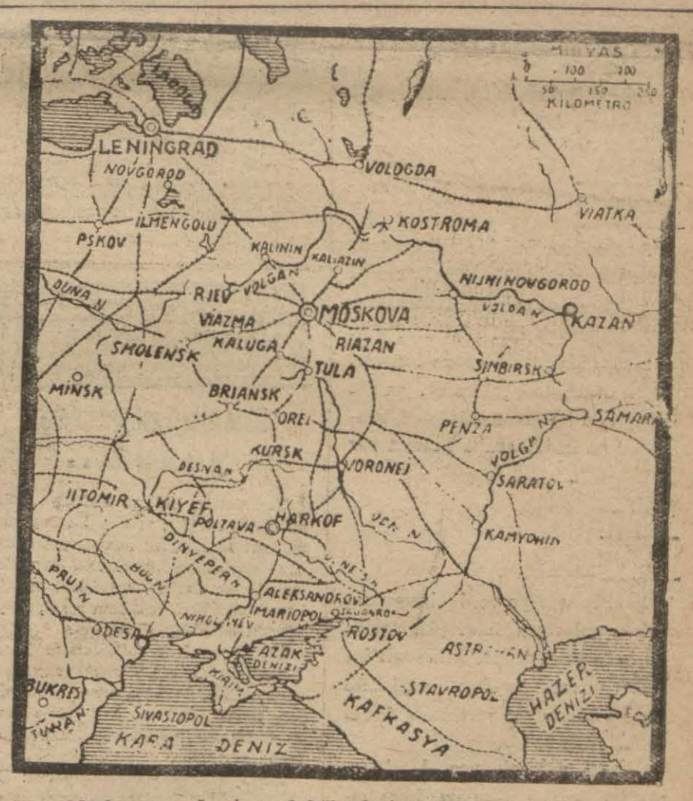

Moskova ve Leningrad bölgelerini gösterir harita

Üniversite Fen ve Edebiyat Fakülteleri binası maili inhidam görüldü!

Belediye fen heyeti keşif yaparak inşaata izin vermedi!

Fakülteler için yeni bina aranıyor

Üniversite Fen ve Edebiyat Fakültelerinin bulunduğu Veznecilerdeki Zeynep Kâmil konağının vaziyetinin esaslı bir şekilde tetkiki için Belediye fen heyeti tarafından mahallinde bir keşif yapılmıştır.

Keşifte; binanın eski bir tarzı mimaride yapılmış olması ve bir kaç yerinde vukua gelen çökünlülerin istinat direkleriyle tamirli bir vaziyette bulunması itibariyle sikletin gittikçe arttığı görülmüştür!...

Bilhassa bu yeni ders yılında her iki Fakülteye giren talebelerin çokluğu itibariyle rektörlük konferansı salonunun bulunduğu cihette, üst katta bir salonun ortadan bölünerek sınıf haline getirilmesine belediye fen heyetinden müsaade istemişse de bu yeni inşaata heyetçe izin verilmemiştir!.. Fen heyeti raporunda salonun altının boş mesnetsiz olduğunu ve binanın fazla ağırlığa tahammül edemiyeceğini yoksa inhidam edebileceğini beyan etmiştir!...

Rektörlük bunun üzerine yeni bir sınıf inşasından vazgeçmiş ve her iki fakülte için yeni bir bina yaptırılması veya bulunması etrafında tetkiklere geçmiştir.

Beyoğlunda müthiş bir cinayet

Anadolu'dan gelen zengin bir tüccarı öldürüp kuyuya attılar!

Adliye ve zabıta Beyoğlunda işlenen müthiş bir cinayeti meydana çıkarmıştır. Hâdise şudur: Erzurum vilâyetinin «Kigi» kazasından mal almak üzere Teşrinievvel ortalarında şehrimize gelen Hüseyin isminde bir tüccar ve muhtar bir kısım malları alarak Üsküdarda ahbabı İbrahime emaneten bırakmıştır. Fakat Hüseyin bir daha görünmeyinre İb-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Alman Basın Hey'eti Ankaradan geldi

Alman Basın Heyeti Reisi Orta Elçi Dr. Schmidt ve arkadaşlar bu sabahki ekspres treniyle Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Heyet iki gün kadar kaldıktan sonra tayyare ile Berline hareket edecektir.

Yeni Nizam gayretine Bulgar iştiraki

Sofya, 20 (A.A.) — Bulgar Başvekili Filoff, Yeni Avrupa Nizamı için Mihver devletlerinin idame ettirdikleri mücadeleden, Bulgaristanın uzak kalamıyacağını beyan etmiştir.

Vatman, biletçiler

Hergün birer kilo ekmek veriliyor

Tramvay, Tünel ve Elektrik İdaresi elektrik işçilerine olduğu gibi vatman, biletçi, montör, yol amelesi gibi seyyar müstahdemlerden yemviyeleri 2,5 liraya kadar olanlara hayat pahalılığı karşısında - 2,5 lira dahil - hergün birer kilo ekmek vermiye başlamıştır. Silâhtarağa ve Şişli deposundaki sabit müstahdemlere ise ayrıca hergün meccanen sıcak yemek verilmektedir.

HARP VAZİYETİ

Tula şarkında Rusların Moskova cephesi kuşatılıyor mu?

Yazan: **EMEKLİ KURMAY SUBAY**

Almanların Moskova taarruzları bugünlerde sürekli bir şekilde devam etmektedir. Almanların maksadı, görünüşe göre Moskova garbindeki Rus müdafaa cephesini Kalinin ve Tula bölgelerinde cenahlarından kuşatmaktır. Alman tebliğinde alındığı bildirilen şehrin Tula olması muhtemeldir. Rus tebliği, Tula cenup şarkında Almanların tank üstünlüğü sayesinde Rus cephesinde bir gedik açmıya muvaffak olduklarını bildirmektedir. Bununla, Rus sağ cenahının kuşatılmamak için gerilediği ve Almanların cenuptan Moskovaya bir parça daha yakınlaştıkları anlaşılıyor.

Buna mukabil Donecz havzasında Ruslar vaziyetlerini daha iyi

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Gl. Veygand'ın istifası henüz teyit edilmiyor

Vaşington, 20 (A.A.) — General Veygand'ın istifasını teyit edip edemiyeceğine dair sorulan bir suale cevaben, Hariciye Nazırı Kordel Hal bu haberi teyit edemiyeceğini, fakat Vişideki Amerikan Elçisinin raporunu beklediğini söylemiştir.

HALK FİLOZOFU

KONGRELERİMİZ

REŞAT FEYZİ

Parti ocak ve nahiye kongreleri yapılıyor. Geçenlerde, bir nahiye kongresinin havadisini gazetede okuyordum. Bir kongre ruznamesinin işleri sıralanmış yazılıyordu.

Sonra, temenniler, dilekler faslı geldi. O nahiye halkı, bir çok şeyler istiyordu. Dilekler arasında, ne garip şeyler vardı. Meselâ, mahallin nahiye müdürlüğüne müracaat edilerek tavassutu rica edilecek birtakım basit işler.. yahut, Belediye şubesine başvurularak halledilecek tâli derecede bazı meseleler..

O kongrede hazır bazı âzanın, nahiye mıntakasında «asrî helâ» inşasını Parti nahiye kongresinden dilediğini de gözlerimle gazetelerde okudum. Bu çok mühim dilek de, kemali ciddiyet ve ehemmiyetle gazete sütunlarına geçmişti.

Asrî helâ tabirine zaten kızıyorum. Bu tabire kızmayıp bilâkis ciddiyet atfeden ve bu yoldaki dileğini bir Parti kongresinde izhar eden vatandaşları düşündüm, merak ettim.

Anlaşılan şudur ki, nahiye merkezlerinde, Parti âzasına arasıra, Parti ve Particilik terbiyesi, âdâbı ve mahiyeti hakkında konferanslar vermek lâzımdır.

Parti nedir, Partiden ne istemeliyiz, Parti ne yapmalıdır?.

Bunları idrak etmiyen Parti âzası artık bulunmamalıdır.

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

YOLU NASIL BULUYORLAR?.

Milli ticaret birliği kurulması mevzuu bahsolunca, şimdiye kadar piyasada yok olan birçok maddeler meydana çıkmış.. bir kısım maddelerin de fiatleri derhal ucuzlamış..

Ayni insanlar, daha dün:

— Avrupadan gelmiyor, mal yok, yollar kapalı efendim, diyorlardı. Demek, isterlerse, yolunu buluyorlar.

YÜRÜ YA KULUM

Bazı hatlarda, tramvaylar yarım saatte bir işliyecekmiş.. bu tedbirin sebebi malûm. Araba yok.. ilk gelen tramvaya da kalabalık yüzünden mutlaka binilemiyeceğine göre, beklenecek zaman bir saat eder.

Bir saatte de insan, 5 kilometre yürür.

İstanbullulara artık Allah yürü ya kulum, dedi..

ARABA HASRETİ

Araba ücretleri bir miktar tenzil edilecekmiş. Ne oldu?. Tramvay, otomobil azlığını fırsat bilip pek mi pahalı fiat istediler?

İnsan, kimin arabasına binerse, onun düdüğünü çalarmış.. şu zamanda, düdüğünü çalmak istediğimiz ne kadar araba hasreti var içimizde?..

İMAR PLÂNI

Şehrin sayfiye ve denizaşırı sahil kısımlarının imar plânları üzerinde şu günlerde hummalı bir faaliyet var. Sayfiye yerlerine fazla ehemmiyet verilmesi âdeta içime üzüntü oluyor.

Çünkü, gelecek yaz, kimbilir, sayfiye evleri kiraları kaça çıkar?.

AHMET RAUF

Balıkpazarı yolları kâmilen parekeye çevriliyor

Keresteciler kısmında faaliyete başlandı

Belediye Reisliği Keresteciler - Eyüp yolunu parkeye tahvil etmeğe karar vermiştir. İnşaata Kerestecilerde otobüslerin durduğu yerden itibaren başlanılmıştır. Sebze ve Meyva Hâlinde arabaların durduğu meydanlık da 15 bin lira sarfile parkeye tahvil olunacaktır. Müteakiben Balıkpazarının ara yolları da parkeye tahvil olunacaktır. Bu suretle en işlek ve merkezî bir saha yaz mevsiminde tozdan, kışın da çamurdan kurtarılmış olacaktır.

Sarhoş bir şoför bir hâkimin ağır yaralanmasına sebep oldu!

Eskişehir civarında Yediler mevkiinde tahta köprünün üstünde Sivrihisarlı şoför Osman Öztuncun idaresindeki kamyonla Eskişehir sulh hukuk hâkimi B. Sabrinin bindiği kupa arabası geçen gece saat 22 de çarpışmıştır. Neticede B. Sabri başından yüzünden ağır surette yaarlanmıştır. Arabanın hayvanlarından biri de ölmüştür.

Hâdiseye sebep olan şoför Osman Öztuncun sarhoş olduğu anlaşılmıştır.

Biz bize

Hüsnüniyelleri yoksa...

Geçenlerde, Vali ve Belediye Reisimiz Lûtfi Kırdar, verdiği bir beyanatta, bazı fırıncıların hüsnüniyet sahibi olmadığını bizzat ikrar etti. Bazı günler ekmek darlığı, un işleri vesaire hep, birtakım fırıncıların suiniyeti yüzünden tahaddüs etmektedir.

Çuval çuval un sattıkları artık aşikâr bir hakikattir. Ekmek yapmak üzere aldıkları ve çok ucuza malettikleri unları, birkaç misli fiatle şuna buna satarak, gayrimeşru ticaret yollarını arıyorlar.

Biz, şimdi şu suali soruyoruz: Hâlâ, bu gibi fırıncılara en amansız cezayı vermek için ne bekliyoruz?.

BURHAN CEVAT

GÜNÜN TENKİDİ

İzdivaç ilânları tercüme mütehassısı

Gazetelerin en çok okuduğum taraflarından biri de nişan, nikâh, düğün merasimi ilânlarıdır. Merakluyımdır: Kim kiminle nişanlanıyor, nikâhlanıyor, evleniyor, öğrenmek, bilmek isterim. Bu ilânları okumak, ayni zamanda size bir iki dakika eğlenceli vakit geçirir. Bazan, daha uzun müddet üzerinde durursunuz.

Çünkü, öyle ilânlar görmüşündür ki, kimin kiminle evlendiğini veya nişanlandığını bir okuyuşta anlaşılmaz. Gerek delikanlının, gerek genç kızın yedi batın ecdadı sayılıp dökülmekte, berhayat bulunan bütün akraba ve taallûkatı sıraya konmaktadır.

Bu ilânlardan bir kısmı, âdeta bir bulmaca, bir bilmecedir. Bu doksan dokuz isimden hangisinin gelin ve damat olduğunu evirip meydana çıkarmak büyük bir hünerdir.

Bir gün gelecek, bu ilânlardan hiç bir mâna çıkaramıyacak nesil yetişecek. Çünkü, ilânların içinde geçen vazife, memuriyet, unvan ve lâkapların bir kısmı tarih olmuştur. Yeni nesil, bu tabirlerin nelere delâlet ettiğini bilmez.

Meselâ şöyle başlıyan bir ilân:

«Mülga Babı Serasker dairei ûlâsında Birinci Ferik ilh...» siz gelin de, şimdi, bu kelimelerin mâna ve delâletlerini, birer birer yeni çocuklara izah edin.

Ben şunu merak ediyorum. Bu ilânları genç gelin ve güveyler nasıl okuyup anlıyor?. Herhalde, bu ilânlar, bizzat kendileri tarafından değil, ebeveyni tarafından verilmektedir. Evlenenler ise gençtir, bu tabirleri ya bilmez, bilseler bile, artık hatırlamazlar..

Birkaç yıl sonra evlenenler daha yeni nesle mensup gençler olacak.. Bunlar, bu ilânlardan hiç bir mâna çıkaramıyacaklar.. meselâ, eski bir baba dostu, yeni damada sokakta rastlıyacak:

— Tebrik ederim, gazetede okudum, evlenmişsin, diyecek..

Damat, birden şaşıracak; tereddüt geçirecek:

— Evet evlendim amma, gazetede ilân çıktığının farkında değilim, diyecek..

Eski baba dostu olan zat o gazeteyi cebinde saklamaktadır. Derhal gazeteyi çıkaracak ve kırmızı kalemle çizilmiş olan yazıyı gösteercek:

— İşte..

Bobstil damat, gazeteyi eline alacak evirecek, çevirecek:

— Hayır.. diyecek,bu, bana ait değil.. başkasının izdivaç ilânı olacak..

Eski baba dostu bıyık altından kıs kıs gülecek, içini çekecek, delikanlının omuzuna vurarak:

— Senin oğlum, senin ilânın, diyecek..

Delikanlı mahcup ve tereddüt içindedir. Muhatabından rica ederek o gazeteyi alacak, ve tercüme ettirecek bir adam arıyacak.. o zaman, bizler, eski yazı mütehassısı kesileceğiz. Tıpkı doktorlar gibi, üç liraya, beş liraya, bir ilân tercüme ve tefsir edeceğiz.

R. SABİT

Noterler kanunu değiştiriliyor

Şehrimizden bazı Noterler Ankaraya giderek dileklerde bulundular

Adliye Vekâleti Noter kanununda yapacağı değişiklikler etrafındaki hazırlıklarını bitirmek üzeredir. Şehirmiz noterlerinden bir kaçı Ankaraya giderek, yapılacak değişiklik münasebetile Adliye Vekâletinden bazı temennilerde bulunmuşlardır. Bunların temennnileri arasında noterlerin bir cemiyet halinde yaşamalarını temin etmek maksadile kanuna yeni hükümler ilâvesi de vardır.

MAHKEMELERDE

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

"Âhirette olur hesabı şarab.. Biz anı bunda bîhesab içeriz„

İkisinin de yüzü yer yer şişmiş, morarmıştı. Biribirlerine hâlâ düşman gibi bakıyorlar, karşılaştıkça, gözgöze geldikçe, âdeta biribirlerine dişbiliyorlar, biribirlerinin gözünü oyacakmış gibi görünüyorlardı.

Bir tanesinin yanına birisi yaklaştı.

— Geçmiş olsun, Antranik dedi; ne oldu? Dayak mı yedin?

Muhatabı şöyle bir göz ucile baktıktan sonra,

— Hem dayak yedim, hem dayak attım, dedi; ne olacak?

— Hiç! İnsan dediğin, döve dövüle büyür.. dayak yemek de bizim için, dayak atmak da... Sırası gelir dayak yersin.. sırası gelir dayak atarsın.. bzı da ikisi karışık olur. Seninki karışık olmuş demek ki?..

— Ben dayak yemezdim amma, farkında olmadan, birdenbire çaktı.. ondan sonra pastırmasını çıkardım amma, kaç para eder ki?..

— Peki.. niye be ahbap?

— Ne bileyim? Oturdu, efendi efendi içti.. sonradan sululuğa başladı. Şarabın hesabı dünyada olmaz da, ahirette olurmuş.. böyle lâf mı olur?

— Herhalde sen anlıyamadın.. yoksa o öyle adam değildir. Hesabını, kitabını bilir.

— O öyle, hesaplı, kitaplı adam değil... Hesabını, kitabını bilse, ben lâf mı ederdim ki?.. Sen beni eskiden bilirsin... Sana şimdiye kadar lâf ettim?

— Yok amma, onu demek istemedim. Yâni, o, okumuş yazmış adamdır. Söylediği lâfın altında bir şey vardır da, sen anlıyamamışsındır.

— Haydi öyle olsun... Benim anlamadığım lâf yoktur ya; neyse...

Dayacılardan birile konuşan gen;, bu sefer onu bıraktı, öbürünün yanına gitti.

— Merhaba hoca, dedi; nedir yahu derdiniz?.

— Ne olacak be hocam? Oturduk, içiyorduk.. lâf arasında, aklıma Şeyhülislâm Yahya Efendinin bir beyti geldi. Yahya Efendiye demişler ki:

— Efendi Hazretleri.. siz hem Şeyhülislâmsınız, hem de bu kadar içmek size yaraşır mı?

O da şu beytile cevap vermiş:

«Ahirette olur hesabı şarâb»

«Biz anı bunda fihesâb içeriz»

Ben bunu söyledim.. efendi kızdı...

— Ben söyledim amma... O, bunu anlıyamamış...

— Öyleyse, yuf onun iz'anına...

— Tabii canım.. meyhaneci bunu nereden anlasın? Sen hesabı vermeden gideceksin sanmış...

— Yine yuf iz'anına...

— Kabahat yine sende... Böyle nâpuhte adama böyle lâf söylenir mi? O da, seni hesap vermeden gidecek zannetmiş...

Yüzü gözü yer yer şişmiş, morarmış olan davacı ile maznun mahkemeye girdiler...

Tahan helvasına kiloda 20 kuruş zam istendi

Tahan helvası âmilleri Fiat Mürakabe Komisyonuna müracaat ederek kiloda 20 kuruş zam istemişlerdir.

Buna sebep olarak da tahan helvasına kiloda 80 kuruş narh konulmuş olmasına rağmen iptidaî maddesini teşkil eden «Tahan» fiatlerinin son günlerde 100 kuruşa çıkmış olmasını ileri sürmektedirler. Keyfiyet tetkik olunmaktadır.

Diğer taraftan bazı simitçi, börekçi ve çörekçilerin de piyasadan fazla miktarda «tahan» topladıkları ve fiat tereffüüne bunun da âmil olduğu beyan olunmakatdır.

Belediyenin yıllık 5000 lira mahkeme masrafı daha 6 ayda bitmiş!

Belediye tarafından muhtelif mükellefler aleyhine açılan ve yahut da istimlâk, işgal gibi işlerden dolayı Belediyeyi dava edenlerin muhakemelerine sarfedilmek üzere Belediyenin 1941 malî yılı bütçesine konulmuş o- Meclisi yeniden mahkeme masrafları» tahsisatı daha şimdiden bitmiştir. Bunun üzerine Şehir Meclsii veniden mahkeme masrafları için dört bin liralık bir tahsisat münakasesini kabul etmiştir.

Tevkil edilen ve dükkânları kapatılacak muhtekirler

Mecidiyeköyünde bakkal Hüseyin Hilmi, Küçükpazarda kasap Osman, Sarıyerde lokantacı Ahmet Seven, Divanyolunda manav Veli, Balıkpazarında peynirci İsmail, Kapalıçarşıda kürkçü Ahmet Metin, Beyoğlunda Hamalbaşında balıkçı Anastas Asliye 2 inci Ceza mahkemesi kararile ihtikâr suçile tevkif olunmuşlardır.

Diğer taraftan Sarıyerde bakkal Salih ile Şehremininde tütüncü Mehmet Şükrü pahalı şeker sattıklarından, Beyoğlu Balıkpazarında kasap Saffet et ihtikârından, Büyükderede bakkal Cemal un ihtikârından ayni mahkemece 25 er lira para cezasile birer hafta dükkânlarının kapatılmasına mahkûm olunmuşlardır.

★ Dün Üniversitede yapılan toplantıda Maarif Vekiline, yeni açılacak talebe yurdu hakkında izahat verilmiş, yurt için münasip görülen talim taburu binası gezilmiştir. Bugün de bir toplantı yapılarak kat'i karar verilecektir.

Hastalıklı ETLER!

Belediyece 15 bin 442 kilo et imha olundu!

Karaağaç mezbahasına getirilen kasaplık hayvanlardan bazıların hastalıklı oldukları kesildikten sonra anlaşılabilmekte ve bu etler imha olunmaktadır. Hayvanlar kesilmeden evvel de muayene edildiği halde son bir yıl içinde on beş bin 442 kilo etin ancak kesildikten sonra hastalıklı olduğu görülebilmiş ve bunlar kâmilen mezbahada imha olunmuştur.

Kesim ücretleri olan 1200 liranın sahpilerine iadesi evvelki günkü Şehir Meclisinde kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan Belediye Reisliği, canlı hayvan muayeneleri nin daha iyi yapılmasını mezbahaya bildirmiştir. Bu suretle kesim ücretlerinin iadesi gibi ikinci bir iş de çıkmamış olacaktır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Belediye, sokaklarda dolaşan kimsesiz çocukları toplatmıya başlamış, elli çocuğu Darülâcezeye göndermiştir.

★ Sinema bilet ücretlerinin ucuzlatılmasına karar verilmiştir. Yeni tarife Belediye Daimi Encümenince tetkik edilecektir.

★ Havagazı Şirketinin, evlere, gaz yerine gazinet verdiği Belediye ihbar edilmiş, Belediye de bu halin tekraralnmamasını şirkete ihtar etmiştir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Pamuk ipliği tevziatını tanzim için Sanayi Umum Müdürü Reşat Benerin riyasetinde bir heyet Ankaradan şehrimize gelmiştir.

★ Halı fiatleri yükselmiye başlamıştır. Yükseklik yüzde 20 — 25 nisbetindedir.

★ Dün bir altın 2585 kuruşa kadar fırlamıştır.

MAARİF, ÜNİVERSİTE:

★ Üniversitelilerin ve yüksek mektep talebelerinin 1940 yılı için verilmiş olan «Şebeke Kartları» nın tramvaylarda geçme müddeti bu aym sonuna kadar temdit olunmuştur.

MÜTEFERRİK:

★ Urfa Valisi Kâzım Demirer, Kırklareli Valiliğine tayin edilmiştir.

★ Maliye Vekâletinde yeniden terfi ve nakiller yapılmış, İstanbul 2 numaralı tetkiki itiraz komisyonu âzalığına Zeki, 3 numaralıya Hikmet tayin edilmiştir.

DIŞ Politika

Japon Meclisinin açılması

Yazan: Ahmet Şükrü ESMER

Uzun zamandanberi, Japon basınının, ehemmiyeti üzerinde ısrarla durduğu Japon meclisinin toplantısı nihayet yapıldı.

Meclisin fevkalâde toplantısında söylenen nutukların ilk dikkati çeken noktası, bu sözlerde hiç bir fevkalâdelik olmamasıdır. Tojo ve diğer nazırlar çok tanberi bu sözleri söylemekte idiler. Hattâ aynı sözleri Başvekil iken Konoe'nin ağzından da işittik.

Japon Başvekilinin sözleri diplomasinin girift lisanından halkın anlıyacağı dile çevrildiği zaman, Japonyanın, önce Çinde hareket serbestisi, ikinci olarak ticaret kayıtlarının kaldırılması ve üçüncü olarak cenupta sümulü malûm olmıyan bazı imtiyazlar istediği anlaşılır. Japon politika adamlarının konuştukları dili anlamak için onların diplomasi terimlerini daima hatırda tutmak lâzımdır. Çin işine karışmayınız demek, Çini bize bırakınız demektir. Sulhu koruyunuz demek, Uzakdoğudaki Japon nizamını tanımıyınız demektir. Japon Başvekili, Vaşington görüşmelerinin ana hatlarını bu sözlerle izah ettikten sonra görüşmelerin gelişmi hakkında malûmat vereceğini bildirmiştir. Görüşmelerin ana hatlarını Japon Başvekilinden öğrendikten sonra, gelişimini de herkes tahmin edebilir. Çünkü en salâhiyetli Amerikan devlet adamları, Amerikanın bütün faaliyetini Uzak Doğuda böyle bir nizamın kurulmasına mâni olmak noktasında topladığını tekrar tekrar söylemişlerdir. Ve İngiliz Başvekili Mister Çörçil de geçen gün söylediği nutukta İngilterenin Uzak Doğu politikasında Amerika ile tam tesanüt halinde hareket ettiğini bildirdiğine göre, Japonyanın yalnız Birleşik Amerika ile değil, Çindan başka bütün bir Anglo - Sakson âlemi ile karşılaşmakta olduğu görülmektedir.

Fakat bu görüşmelerin dikkate lâyık olup da şimdiye kadar belirtilmemiş olan bir tarafı, Japon politikasındaki tezadı ve hattâ deyim mâzur görünsün, iki yüzlülüğü göstermiş olmasıdır. Japon-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

HER ÜÇ JAPONYA..

Yazan: Ali Kemal SUNMAN

japonya üç bakımdan vaziyet almış bulunmaktadır: Sanayi japonyası, askerî japonya, ticarî japonya.

Japon millet meclisinin fevkalâde açılışı etrafında gelen malûmat dikkat edilmiyecek gibi değli. Diyet meçlisi geçen pazar günü İmparatorun nutku ile açılmıştı. Hükümdarlık makamı meclise hitabesinde az sözle çok meram anlatmağı daha muvafık bulmuş olacak ki İmparator bugünkü vaziyetin zarurî kıldığı muhtelif kanun lâyihalarını ve diğer vergilerle, yeni tahsisatla kabaran yeni bütçeyi meclise vermelerini nazırlarına emretti ğini söylemekle iktifa ediyor.

Yalnız verilen haberlerin daha dikkate değer tarafı hükümdarı nnutkunda millet meclisine vazifesi ne olduğunu da hatırlatması tarzıdır. Japonyada Diyet meclisinin, yani parlâmentonun vazifesi devletin sevk ve idaresine yardımdan ibaret imiş. Bu vazifeyi de millet vekillerinin tesanütle ifa etmeleri hükümdarlık makamınca istenmektedir.

Japon teşkilâtı esasiye kanununun tayin ettiği hudut ve salâhivetlere göre hükümdarlık makamı ile millet meclisi arasındaki münasebatın ne olduğunu araştırmağa hacet görülmese gerek. Hep malûm ki memleketin mukaderatında müessir bir âmil olacak son kararlar ancak hükümdarlık makamınca verilmektedir. Artık o karar verildikten sonra her Japon onu kabul etmiş demektir.

Fakat fevkalâde toplanmanın etrafındaki haberler arasında bel- ki hepsinden ziyade göze çarpanı şu olacak: Çin harbi 26 milyar yen'den fazlaya mal olmuş. Acaba ne kadar fazlaya??. Bu anlaşılmıyor. Yalnız ilâve ediliyor ki Japon milleti yine fedakârlıklara katlanmağa azmetmiş bulunuyor Onun için vergiler artmakta, harb masrafı çoğalmakta, Japon milletinin de bütün bunlara göğüs germeğe hazır bulunduğu tekrar edilmektedir. Çin harbi 937 yazında başladığına göre aradan şu kadar sene geçtiği halde Japonlar dediklerini Çinlilere tamamile kabul ettirmek suretile varmak istedikleri bir sulha daha varamamışlardır.

Sanayii ileride olan Japonyanın iptidaî maddesi yoktur. Kendisine işliyecek madde arıyor. Sanayi Japonyası sonradan vücude gelmiştir. Asıl olan askerî Japonyadır. Askerî Japonyanın emelleri Amerikaya karşıdır, hem de Asyaya yerleşmiş olan Avrupa devletlerine karşıdır. Halbuki askerî Japonya istikbale şamil olan bu emellerini tahakkuk ettirebilmek içni evvelâ Asya kıt'asında sağlam üsler ve tükenmez iaşe anbarları ve menziller teminini düşünmüştür. İşte Çin harekâtının Avrupalı ve Amerikalı erbabınca iki üç satırla hulâsa ve bir iki noktaya irca eildmiş sebepleri..

Sonra ticarî Japonya geliyor ki o da kendisine mahreç arıyor. Çin pazarı iyi gelecek diye hükmediliyor. Demek ki her üç Japonya da, sanayi Japonyası, askerî Japonya, ticarî Japonya bu işte birleşmiş. Fakat Çi nseferi daha uzayacak

Birimizin DERDİ, Hepimizin

GAZ, MUM DERDİ

Her evin kahve ihtiyacını tesbit ettirmiş ve fiş dağıtmış olan Belediye gaz ihtiyacını da ayni şekilde ve sürratle tesbit ettirmelidir!

Beşiktaşta oturan okuyucularımızdan Bayan Hayrünnisa Erzurumlu yazıyor:

— «Son zamanlarda Beşiktaşta nium bulmak çok zorlaştı. Gaz de alamadığımız için geceleri karanlıkta kalmamak üzere İstanbula gittim. Bir kaç yere başvurdum halde ancak eski 60 paralık mumları 6 kuruşa müşkülâtla alabildim!... Belediyemiz inşa tanzim işlerine verdiği bü- yük ehemmiyet gibi bir balkın bu en mübrem ihtiyacına da sari bir alâka gösterip her semtte Kaymakamlıklar vasıtasile petrol sattıramaz mı? Mum fiatlerinin tereffüüne karşı tedbir alamaz mı? O Belediyemiz bizlere daha bir kaç ay evvel; tali derece ehemmiyeti haiz kahve gibi bir madde için bile evlerin ihtiyacını tesbit ettirip kapı kapı fişler dağıttırmışdı..

Şimdi de elektriği olmıyan evlerin ayni şekilde, aylık gaz ihtiyaçlarını tesbit etmek ve ona göre tevzat yapmak ne için mümkün olmasın değil mi?»

SON TELGRAF — Şehrimizdeki petrol tevziatının ıslahını geçen gün temenni etmiş ve alâkadarların nazarı dikkatini celbeylemiştik. Okuyucumuzun yukarıki mektubunda ileri sürdüğü aylık ihtiyacı tesbit şekli fikri çok mâkul ve şayanı dikkattir. Belediye Reisliğinin ve İaşe Müdürlüğünün nazarı dikkatini celbederek bu mevzuda da hassasiyetle durulacağını ümit ederiz.

Tefrika No: 22

Çıplak Model

Yazan: NEZİHE MUHİDDİN

Sahnedeki genç ve nefis vücut bir kelebek gibi uçuyor, beyaz tüllerini narin elleriyle koparıp atıyordu. Şimdi o bâkir ve dik göğüsler meydana çıkmıştı. Ve nihayet işte o sedef omuzlar ve bütün vücut çırıl çıplak sahnede...

Güzel, hazin ve berrak sesi muhayyel sevgilisinin hıyanetine ağlıyarak duvarda asılı hançeri kapıyor ve yüzündeki beyaz tülleri atarak hançeri tam kalbinin üzerine batırıyor.

Raife Hanım gözlerini kapıyarak:

— Nuran!! -diye kısık bir sesle naykırdı.

İhtiyar anne gözlerini, tiyatroyu yıkan alkış mahşeri arasında açtığı zaman oğlunu yanında göremiyerek yüreği hançer yemiş gibi derin derin burkuldu:

— Selim.. Selim!...

★

Selim Nuranın yüzünü görünce bir lislere koşmuştu. Ve kendisine mânî olmak istiyen tiyatro hademelerine büyük bahşişler vererek artistin locasına gitmesine müsaade etmelerini imkânlaştırıyordu.

Hançerli dansözün küçük odasının kapısına gelince kartını içeri gönderdi.

Bir kaç saniye sonra artistin kapısı açılarak, elinde o eski hançer ve çırıl çıplak, fakat güzel ve masum yüzünde şimdi şeytanî, kızıl birışıkla Nuran göründü.

Bir mücrim gibi boynu bükük Selimi kolundan tutup içeri çekti. Küçük odada artık yalnızdılar.

Selim titriyordu. Ona hayran ve taabbüt dolu gözlerle bakarak ayaklarına kapandı.

— Nuran!.. Nuran seni seviyorum!... Beni affet! -diye inledi..

Genç ve nefis artist, eski masum yüzünde şeytanî ve kızıl gülüşüyle ilâhî vücudünün bütün haşmetini Şehvet bestesiyle onun kulağına en titreyici bir aşk şarkısı söylemiye başladı:

— Vücudümün bekâreti hep senindir. Onu yalnız senin için sakladım!.

Aşk ve şehveti benim nefis ve harikulâde vücudümden içeceksin!... Fakat hayır! Hayır bu tatlı içkinin pahası ölümdür!.

Ölüm.. Ebedi birleşme...

Güzel artist karşısında kendinden geçmiş, derin bir ıhtıras istiğrakı içinde kollarını uzatmış delikanlıya bakarak narin ve emsalsiz vücudünün çıldırtıcı inhinalariyle beyaz tüllerin bulutu içinde kıvranıyordu. Selimin ateş fışkıran göz bebeklerinde, aşk uğrunda ölümü ihtirasla, ibadetle bekliyen bir mâna vardı. Genç kız, ölümü hiçe sayan bu erkek; bu genç, güzel ve sevilmiş erkek gözlerinin bir zaman, derisi üstünde açılmış irinli ve derin yarayı görünce nasıl nefret ve istikrahla bulandığını da görmüştü. Ruhunda unutulmaz bir yara açmış olan bu acı hatıra ile şimdi intikama benzer bir duyguya kaplmıştı. Pürüzsüz ve lâtif ahenkli sesiyle devam etti:

— Bu tatlı içkinin pahası ölümdür.. Ölüm!...

(Devamı Var)

HALK SÜTUNU

Hemşire ebe ve hademe aranıyor

Şişlide son tramvay istasyonunda 201 numarada «Şişli Cerrahi Kılınlığı» yine bir başhemşire veyahut ta ebe ile bir gece hastabakıcısı ve bir hademe aramaktadır.

Taksim Bahçesi karşısındaki «Ermeni Taksim Vakıf Hastanesi» yine hemşire ve hastabakıcı bayanlar aramaktadır.

Gelen iş verme mektupları

H. S.; İstnbuldan bir iş verme mektubunuz vardır. Saat 13 — 14 arasında aldırmanız mercudur.

MEVLÛDÜ ŞERİF

Radyolin sahipleri Necip ve Cemil Akar kardeşlerin pederleri müteveffa Bay HÜSEYİN AVNİ AKAR'ın vefatının kırkıncı gününe tesadüf eden 25 Teşrinisani 941 Salı günü öğle namazını müteakip Beyazıt camii şerifinde merhumun ruhuna ithafen Mevlûdü Nebevi kıraat ettirileceğinden bilcümle ihvanı dinin teşrifleri rica olunur.

Son 24 Saat İçindeki Hadiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Kahireden gelen resmî haberlere göre, Sirenaik istikametinde umumi bir İngiiliz ileri hareketi başlamıştır. İlk gelen haberlerde, İngilizlerin 80 kilometrelik bir ilerleyiş kaydettikleri bildirilmektedir.

Salı günkü İngiliz tebliğinde batı çölünde şiddetli yağmurların harekâtı güçleştirdiği, maamafih makineli müfrezelerin Sidi-Omar'ın batı ve cenup batısında taarruz faaliyetlerine devam ettikleri bildirilmekte idi. Bu tebliğe göre, düşman az mukavemet göstermiştir. Zırhlı otomobiller içinde bir Alman müfrezesi esir edilmiştir.

İtalyan tebliği Tobruk ve Sollum cephelerinde İtalyan topçusunun faaliyet gösterdiğini bildirmektedir. Sirenaik üzerindeki hava savaşlarında İtalyan avcıları iki İngiliz tayyaresi düşürmüşlerdir. Ayni tebliğ le İngiliz tayyarelernin de Brendizi ve Napoliyi tekrar bombaladıkları bildirilmektedir.

VEYGAND AZLEDİLDİ

Amerikan kaynaklarından gelen bir haberde, Hitler'in talebi üzerine, Vişi hükûmeti General Veygand'dan Şimal Afrikası Kumandanlığı unvanını geri almıştır.

Vaşington'un salâhiyettar bir kaynağı General Veygand'ın azledildiğini teyit etmektedir.

Fransız Müstemlekeler Nazırı Amiral Şarl Platon'un bir teftiş gezisinde bulunmak üzere yakında Fransız batı Afrikasına gideceği resmen bildirilmektedir. Amiral Platon General Hutzinger'e tevdi edilen vazifeye devam etmek üzere gönderilmektedir.

HARP 10 SENE SÜRECEK

Birleşik Amerikanın eski Reisi Huver, şiddetli bir ademi müdahale taraftarı olan Kaliforniya Cumhuriyeti lideri Sut'a gönderdiği bir mektupta, «Avrupaya on sene sürecek bir harp için bir kuvvei seferiye yollamasının, Birleşik Amerika hükûmetinin ilk düşüneceği tedbir olduğuna kani bulunduğunu» bildirmiştir.

SOVYETLER İNGİLTEREYİ ZORLUYORLAR

Stokholm'den verilen bir habere göre, Sovyetler Birliğinin Londaradaki Elçisi Maiski, İngiliz Hariciye Nazırını iki defa ziyaret ederek, İngilterenin Finlandiya, Romanya ve Macaristana karşı harp ilân etmesini istediğini bir kere daha söylemiştir.

JAPON PROTESTOSUNA RUS CEVABI KABUL EDİLMEDİ

Japon Hariciye Nazırı Togo bir mayine çarparak batan Kehi Maru ismindeki Japon vapuru hakkında Rusyaya verilen protestoya, Moskova hükûmeti tarafından verilen cevabın kabul edilemez mahiyette olduğunu söylemiştir.

Togo, hükûmetinin vaziyete uygun tedbirler almak niyetinde olduğunu da ilâve etmiştir.

Başvekil General Tojo ve Amiral Şimoda da Togo'dan sonra kısa ve kat'i beyanatta bulunarak, ordu ve bahriye kuvvetlerinin vaziyette husule gelecek her türlü değişikliğe karşı koymağa hazır olduklarını söylemişlerdir

UZAKŞARKTA BİR HÂDİSE DAHA!

Japon Domei ajansının verdiği bir habere göre, bir Sovyet birliğinin Mançulinin 12 kilometre şimal batısında Mançuko arazisine girdiğini bildirmektedir. İki Rus esir edilmiş, bir Rus öldürülmüştür. Mançuko makamları Harbin'deki Sovyet Başkonsolosu nezdinde şiddetli protestoda bulunmuştur.

Libyada İngilizler umumî bir taarruza geçtiler — Amerikan kaynakları General Veygand'ın Hitler'in talebi üzerine azledildiğini bildirmektedir — Eski Birleşik Amerika Reisi Huver'e göre, harp on sene devam edecek.

Libyada harekât başladı

(1 inci Sahifeden Devam)

Gialo üzerindeki hava savaşlarında üç C. R. 42 düşürülmüş, ayni modelde diğer bir tayyare ile bir Ghlel tayyaresi yerde tahrip olunmuştur. Bir-el-Baheira'ya yapılan bir taarruz esnasında iki R. 017 yerde tahrip edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri 17/18 sonteşrin gecesi yeniden Napoli ve Brendizi'ye taarruz etmişlerdir. Bu iki şehirde havanın fenalığı bombardımanla yapılan hasarın tam olarak müşahedesine mâni olmuşsa da Napoli'de bombaların, vagon ayırma garlarında ve şehirdeki hedefler üzerinde patladığı görülmüştür. Pazartesi günü merkezî Akdenizde bir düşman ticaret gemisi kafilesine taarruz edilmiştir. Orta büyüklükte ticaret gemileri üzerine tam isabetler olmuş ve bir petrol nakliyesi şiddetli bir infilâkla alevler içinde terkedilmiştir. Tayyarelerimizden biri noksandır.

RESMÎ TEBLİĞDE VERİLEN TAFSİLÂT

Kahire 20 (A.A.) — Neşredilen resmî tebliğde şöyle denilmektedir:

Vismareşal Conyngham kumandasındaki Kraliyet hava kuvvetleri tarafından takviye edilen, Tümgeneral Sir Alan Cunningham kumandasındaki İmparatorluk kuvvetleri 18 sonteşrin sabahı fecirde Sollum'un doğusunda Djeraboul'e kadar uzanan Sirenaik sahasında umumî ileri harekete geçmiştir.

Sidi-Omar'da Halfayadaki Mihver müdafaa mevzilerini tutan düşman kuvvetleri üzerinde seri bir tazyik tatbik edilirken, Hindli, Cenup Afrikalı ve Yeni Zelandalı kuvvetlerle takviye edilen İngiliz zırhlı teşkilleri Sidi-Omar cenubunda hududu geçmiş bulunuyordu.

DONANMA HAREKÂTA İŞTİRAK EDİYOR

Londra 20 (A.A.) — Kahireden bu sabah alınan bir Röyter habere göre İngiliz donanması Sollum garbinde Halfaya geçidini bombardıman ederek kara harekâtına iştirk etmektedir.

★ Vaşington, 20 (A.A.) — Cumartesi günü iki muhrip ve bir tahtelbahir denize indirilecektir.

Japon Meclisinin açılması

(2 inci Sahifeden Devam)

yanın en salâhiyetli adamları bir yandan memleketlerinin Üçlü Pakta karşı olan sağlam bağlarını belirten sözler söylüyorlar. Bunun menfaat kaygısından doğan bir işbirliği olmayıp, bir ülkü arkadaşlığı olduğunu bildiriyorlar. Öte yandan da Amerika ile giriştikleri görüşmelerde birtakım menfaatler karşılığı olarak, Almanya ile olan bağlarını gevşetebileceklerini anlatmak istiyorlar. Japonların Amerika ile giriştikleri görüşmeleri Almanlara nasıl izah ettikleri gerçekten merak edilecek bir meseledir. Çünkü Üçlü Pakt, Japonyayı, Avrupada bir nizam kurmak yolunda Almanyaya yardımda bulunmıya bağlamaktadır. Halbuki Vaşington görüşmelerinin yalnız Uzak Doğu nizamile ilgili olduğu görülüyor. Bu hale göre, Amerikanın bu şartları kabul ettiği bir dakika için farzedilse, acaba Japonya Üçlü Pakt kardeşlerini yalnız mı bırakacaktır? Elbette Japonya, Vaşingtonda hem kendi Uzak Doğu nizamını, hem de Üçlü Pakt ile ona bağlanan Avrupa nizamını tanıtmıya teşebbüs etmiş olamaz. Girişilen görüşmelerin ruhu, Avrupa işlerile ilgilenmekten vazgeçmeme, yâni Üçlü Paktan ayrılmama karşılık olarak, bana Uzak Doğuda şu ve bu menfaati temin ediniz, mânasında anlaşılmaktadır. Bu da Japonyanın Üçlü Pakta, kendisini, Amerikaya ve İngiltereye ağır pahaya satmak için girdiğini anlatmaktadır.

Limanda bir çarpışma

Mehmede ait ve aslan İnebolu Küçükpazar caddesi 217 sayıda Salihin kahvesinde yatan Mehmet oğlu Abdurrahim Demir'in idaresindeki çöp yüklü mavna Yılmaz römorkörün arkasında bağlı olduğu halde Köprünün çıkış gözünden geçerlerken diğer bir mavna ile yanyana bağlanmış olmasından suların cereyanına kapılmış, dümen tutmıyarak baştan Köprü dubasına yaslanmak suretile parçalanarak batmıştır. Römorkörün aranmasına başlanmıştır.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN

SON HABERLER

Amerikada grevler gittikçe umumileşiyor

Vaşington 20 (A.A.) — Çelik sanaayiine bağlı kömür madenlerinin grevi, dün, diğer maden lerde büyük mikyasta bir tesanüt grevi çıkmasına sebep olmuştur.

Pensilvanyada, Kentucky'de ve Virjinya'da 137 maden kapalıdır. Pensilvanyada grevcilerin adedi 22 bin kadar tahmin edilmektedir. İstihsal günde 100 bin tonu aşan bir eksiklik göstermiştir. Virjinya'da 30 bin grevci sayılmış, burada istihsal günde 150 bin ton nisbetinde azalmıştır.

Reis Ruzvelt, şimdi, vukua gelmek tehdidini gösteren demiryolları müstahdemlerinin grevine mâni olmağa çalışmaktadır.

Bir koca yol üstünde karısını biçakladı

Ortaköyünde Boyacı sokağında 52 numarada oturan Fatma dün akşam çalıştığı tütün deposundan çıkıp evine gitmekte iken dargın bulunduğu kocası Mustafa karşısına çıkmış ve barış teklif etmiştir. Kadın bunu kabul etmeyince de bıçağını çekip muhtelif yerlerinden yaralamıştır.

Mahpus ve mevkufların askerliği

Büyük Millet Meclisine dün verilen yeni bir kanun lâyihasına göre askere çağrıldıkları vakit mahbus veya mevkuf olanlar tahliyelerine kadar sevkolunmıyacaklardır. Askere gitmezden evvel işledikleri suçlardan dolayı 1 yıl ve yahut ta daha az hapis cezasına mahkûm olanlara bu cezaları askerde iken bildirilirse cezaları terhis zamanına bırakılacak ve terhislerinde serbest bırakılmıyarak Adliyeye teslim olunacaklardır.

Şeker ve pamuk fiatleri arttırılmıyabak

Ankara, 20 (Telefonla) — Bu sabahki Ulus gazetesi şeker fiatlerine zam yapılacağı hakkındaki rivayetleri kat'iyetle tekzip etmekte ve fabrikalarımızın bu yılki 90 bin tonluk şeker rekoltesinin ihtiyacı karşılıyacak miktarda olduğunu yazmaktadır. Pamuk fiatleri de arttırılmıyacaktır.

Bir tramvay arabasının motörü bozuldu

Bu sabah saat 10 da Beşiktaş-Fatih hattına işliyen 97 numaralı tramvay arabası, Salkımsöğüt yokuşunu çıkarken motörü bozulmuştur. Bozulan tramvay, 14 numaralı Kurtuluş - Beyazıt, 166 numaralı Maçka - Beyazıt tramvayları tarafından arkasından itilmek suretile Beyazıda kadar çıkarılmıştır. Bu yüzden seferler geri kalmıştır.

Yalan bir istifa haberi

Bu sabahki bir gazete Deniz yolları Umum Müdürü B. İbrahim Kemal Bayboranın istifa ettiğini yazmışsa da mumaileyh bu sabah bu haberi kat'iyetle tekzip etmiştir.

100 kişllik musikîşinaslar kursu bugün açılıyor

Alaturka musikişinaslar için bugün saat 14 de Türbedeki Esnaf Cemiyetleri müşterek büro sunda bir kurs açılacaktır. Kursa yüz kişi iştirak edecektir. Kursun idaresi tanınmış musiki üstadlarından B. Eyübî Ali Rızaya verilmiştir.

Eski rakı şişeleri

İnhisarlar İdaresinin eski rakı şişelerini kullanmıyarak daima Paşabahçe şişe fabrikasında yeni şişe yptırdığı şikâyet olunmuştur.

İnhisarlar İdaresi ise; kendi şişelerini satın aldığını hattâ Ankara için 2,5 milyon şişeyi zor toplıyabildiğini beyan etmiştir.

Paşabahçe fabrikası Müdürlüğü ise yalnız eski şişeleri değil, şişe ve cam kırıklarını bile tonunu 20 liradan almakta olduğunu söylemiştir.

İlk silâhlı Amerikan ticaret gemisi

Sekiz, on güne kadar Atlantiği geçecek

Vagington, 20 (A.A.) — Bahriye Nazırı Albay Knoks, silâhlandırılmış ilk Amerikan ticaret gemisinin sekiz on güne kadar Şimali Atlantiği geçeceğini söylemiştirö. Bütün Amerikan ticaret gemilerinin teslihi üç dört aya kadar bitirilecektir.

Japon Diyet Meclisinde iki hâdise oldu

Tokyo, 20 (A.A.)— Japon Diyet meclisinin fevkalâde toplantısının üçüncü gününde bir hâdise çıkmıştır. Beynelmilel vaziyet ikinci plânda kalıyor ve başlıca mevzu muhtelif bütçe kanunları hakkında mazbata muharrirlerinin meclis umumî heyeti huzurunda söyliyeceği nutka ait bulunuyordu.

Meb'us Tanco Miyazawa, saltanat makamına müzheret teşekkülü tarafından mazbata muharrirliğine seçilmişti.

Meclis çok ihtiyatla söylenmiş bir nutuk dinlemeğe hazırlanıyordu. Hatip hükûmetin siyasetini tenkide başlayınca meclisi büyük bir hayret kaplamıştır.

Saltanat makamına müzaheret teşekkülüne mensup meb'uslar acele bir otplantı yapmışlar ve hatibi inzibat divanına vermeği kararlaştırmışlardır.

Akşama doğru meb'us Miyazawa'nın istifaya ve meclis huzurunda resmen tarziye vermeğe davet edildiği öğrenilmiştir.

Kabul divanı âzaları kendilerini bu hâdiseden mes'ul sayarak, hepsi birlikte divandan istifa etmislerdir

Nutkun metni resmî zabıtlardan çıkarılmış ve tamamen sansüre tâbi tutulmuştur.

Günün diğer hâdisesi de Maliye Nazırı M. Kaya'nın, hükûmetin Diyet mecilsinin sonkânundaki mutat içtimaında bilâvasıta vergiler üzerinde yeniden bir fazlalık yapacak olan bir milyarlık bir tahsisat istiyeceğini söylemesile meydana çıkmıştır.

Japon Maliye Nazırı, yalnız hazine bonosu esasına istinat ile değil, bundan başka devlet bankasına sanayie para ikrazı müsaadesi verilerek sanayi müesseseleri esham ve tahvilâtına dayanmak suretile de kâğıt para ihracını kolaylaştırmak maksadile Japon devlet bankası kanununda islâhat yapılması lüzumunu ileri sürmüştür.

Amerika Avrupaya asker gönderemez

Şikago, 20 (A.A.) — (Ofi) «Union League» kulübünde nutuk söyliyen B. Herbert Hoover Avrupaya Amerikan kuvvetleri gönderilmesine şiddetle muhalefet ve Birleşik Amerikanı, muvazneyi İngilterenin lehine çevirebilmke için kâfi kuvvet gönderemiyeceğini kayıt ile, gönderildiği takdirde bunun bir çok Amerikalıların hayatını feda etmeğe muadil olacağını söylemiştir.

M. Hoover şöyle demiştir: «Avrupaya bir Amerikan ordusunun gönderilmesi meselesi, geçen harpteki nin eşi değildir. O zaman, bir senelik bir müddet zarfında ordumuzu emniyetle Fransaya taşıyabildik. Bu defa, çok mühim askeri kuvvetleri bir hamlede taşımak ve boşaltmak mecburiyetindeyiz. Beş, altı milyon genç insan hazırlamak zaruretindeyiz. Bu kuvvetleri taşımak için lüzumlu gemiler ancak beş senede yapılabilir. Hiç bir askeri mütehassıs —hattâ Okyanusu aşmağa muvaffak olsa bile— böyle bir orduyu Avrupaya çıkarabileceğimize inanmıyor.»

Sivastopolda vaziyet vahim

Vişi, 20 (A.A.) — Alman ve Rumen topçu ve hava kuvvetleri Sivastopolu durmadan bombardıman etmektedirler. Bu şehrin vaziyeti gittikçe vahimleşmektedir.

Gondar'a Hür Fransız kuvvetleri getirildi

Nairobi, 20 (A.A.) — Askeri tebliğ:

Havan toplarile takviye edilmiş bir İngiliz alayı 18 Sonteşrin günü Venticinque'deki düşman mevzilerine tam muvaffakiyetle taarruz etmiştir. Düşman pek az muvaffakiyet göstermiş ve yaralılarını da birlikte götürerek süratle çekilmiştir. Akıncılarımız tepeye varmışlar, buradaki topçu mevzilerini, zeminlikleri ve yer altındaki sığınakları berhava ettikten sonra çok büyük miktarda Breda tüfeklerile mühimmat ğtinam etmişlerdir. Ayni saatte Cenubî Afrika ordusuna mensup bir alay tarafından Venticiniquenin cenubundaki küçük tepelere başka bir taarruz daha yapılmıştır. Burası Gondar şimalinde, düşmanın Ambazzo'daki müdafaa tesislerinin ileri hattını teşkil etmektedir.

Serbest Fransız kuvvetlerine mensup bir müfreze Gondar bölgesine gelmiş, ilk hatlara girmiş ve düşmanla temas yapmıştır.

Kanadalı tayyarecilerin miktarı

Ottava, 20 (A.A.) — Vaşingtondaki ngiliz Büyük Elçisi Lord Halifaks dün burada şu beyanatta bulunmuştur:

«Kanadalı tayyarecilerin sayısı, en geç bu yıl sonuda, bir piyade tümeni miktarına muadil gelmiş bulunacaktır.»

Rostof etrafında

Vişi, 20 (A.A.) — (Ofi) Rus cephesinde büyük bir muharebe başlamıştır. Almanlar Moskova önünde ve Doneç havzasında büyük taarruzlar yapıyorlar Gece gelen haberler Rostof'un etrafında şiddetli muharebeler olduğunu bildirmektedir. Sivastopol'a mütemadi hücumlar yapılıyor. Burasının müdafilerinin vaziyeti gittikçe güçleşmektedir.

Moskova iki baskı arasında

(1 inci Sahifeden Devam)

Sovyetler, merkezde, bilhassa Mojaisk ve Maloyaroslaveç'de düşman tertibatına hücum etmektedirler.

Son haberlere göre, taze kuvvetler kütle halinde gelmektedir. Tula bölgesinde Ruslar arazi terketmiye mecbur olmuşlardır.

Beyoğlundaki cinayet

(1 inci Sahifeden Devam)

rahim meraka düşmüş ve alâkadarlara müracaatle köylüsünün kaybolduğunu bildirmiştir.

Hâdiseye el koyan adliye Hüseyinin, Cumhuriyet Bayramı günü; Taksimde Ahter apartımanı kapıcısı memleketlisi Haydar ve onun vasıtasile tanıştığı Yusuf oğlu Mehmet isminde birile Taksimde Cumhuriyet Bayramı şenliklerini seyrettiğini ve gece bir rakı âlemi yaptıklarını, ve geceyi Haydarın apartımandaki odasında geçirdiğini tesbit etmiştir!.. Haydardan şüphe olunmuş, sıkıştırılınca:

«— Ertesi gece yine hep beraber rakı içtik. O çok sarhoş ve yorgundu. Mehmet de dahil olduğu halde odama döndük. Parasına tamaan ikimiz bir olup öldürdük. Sonra da cesedin beline bir ip bağlıyarak apartmanın bodurum katındaki kuyuya attık!» demşitir.

Bu itiraf üzerine Mehmet de yakalanmıştır. Katillerin cesedin üzerine taş ve toprak yığdıkları da anlaşılmıştır. Hâdise tahkikatına Müddeiumumî muavini B. Turgut elkoymuştur.

CESET ÇIKARILIYOR!

Bugün itfaiye tarafından mezkûr kuyunun suyu boşaltılarak ceset meydana çıkarılacaktır.

Rektör dün akşam Ankaraya gitti

Üniversite Rektörü B. Cemil Bilsel dün akşamki ekspresle şehrimizden Ankaraya gitmiştir.

Diğer taraftan Maarif Vekili B. Hasan Âli Yücel bu sabah da Üniversiteye ait islerle meşgul olmuştur

Almanya şark seferini bitirmeden garbe ve Akdenize dönebilir mi?

(Başmakaleden devam)

ver denizi yapmak; Avrupa, Orta Asya, Orta ve Yakın Şark, Şimali Afrikaya yerleşmiş bir Almanyanın kendi hesabına tedafüi bir vaziyete geçerek harbi yıllarca sürdürmek arzu ve düşüncesi herhalde vardı. Şimdi hesap buna elvermediğine göre Almanyanın şarkta harekâtı kış münasebetile müdafaaya terkederek harbin kısalmasını temin etmek ve kış mevsimini beyhude geçirmemek için garbe ve Akdenize dönüp dönmiyeceğini bir ihtimal halinde bile olsa tedkik edenler vardır.

Bizce bu ihtimalin tahakkukuna aslâ imkân yoktur. Almanya şarkta öyle bir vaziyet içine girmiştir ki harekâtı ne tatil, ne de tevkif edebilir. Ya zafer, ya mağlûbiyet.. düsturu hemen hemen içinde bulundukları bugünkü vaziyetin durumunu çerçeveliyen tam ve sahih bir ifadedir. Binaenaleyh, Almanya garpte veya Akdeniz bölgesinde herhangi bir hareket için Sovyet cephesini boşaltamaz. Boşaltamıyacağı kadar bulunduğu noktalarda da kalamaz. Her ne pahasına olursa olsun ileriye ve neticeye doğru gitmiye mecburdur. Bu itibarla Alman - Sovyet harbinin kat'i tasfiyesinden sonra ne garpte, ne de Akdeniz istikametinde ikinci ve ciddi bir Alman cephesi veya taarruzu beklenemez. Ve.. nihayet takdir etmek lâzımdır ki, Almanya bir kısım kuvvetleri ile değil, bütün imkânları ile şarkta ve Rusya karşısında çarpışıyor.

ETEM İZZET BENİCE

Harp vaziyeti

(1 inci Sahifeden Devam)

düzeltmişlerdir. Yaptıkları mukabil taarruzlarla Almanları geri atmışlar ve bazı kasabaları geri almışlardır. Bu suretle Ruslar, İran - Kafkas yolunu muhafaza kaygusile Almanları Rostof önünden uzaklaştırmıya çalışıyorlar.

Fakat Almanların Kırım'da serbest kalan kuvvetlerle bu cepheyi yeniden takviye etmeleri ve Voroşilofgrad - Rostof hattına çok üstün kuvvetlerle taarruza geçmeleri çok muhtemeldir. Bu arada ayni maksatla Azak denizinden ve Kerç boğazından çıkarma teşebbüslerinde bulunmaları da vardır.

LİBYA CEPHESİNDE:

İngiliz Nil ordusu Libyada yeniden bir taarruza başlamıştır Bu ordunun 80 kilometre kadar garbe ilerlediği de bildirilmektedir. Harekât için mevsim müsaittir ve İngilizlerin karşısında çok iyi bir fırsat vardır. Bu cephede Almanların ve bilhassa İtalyanların bu sırada en zayıf bulundukları aşikârdır. Bu fırsat ve müsait vaziyet dolayısile İngilizlerin Libya çölünde bu sefer de muvaffak olmaları beklenebilir.

İki kardeş duvar altında kaldı

Kadıköyünde Kurbağalıderede Birinci sokak 2 sayıda oturan İsmail oğlu 8 yaşında Sezai ve Kardeşi beş yaşında Önakın kapı önünde oynarlarken, tuğladan yapılmış olan duvar yıkılmış her ikisi vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanarak, Nümune Hastanesine yatırılmışlardır.

Bir amelenin belkemiği kırıldı

Hasköyde Şirketi Hayriye Fabrikasında amele Süleyman oğlu Yunus Gedik Anbara ağaç çekerken, ayağı sıkışmış ve belkemiği kırılarak Gureba hastanesine kaldırılmıştır.

Hamlet Davası

(1 inci Sahifeden Devam)

tin Ezine, muharrir Peyami Safa ve Tasviri Efkâr gazetesi Neşriyat Müdürü Cihat Baban ile imtiyaz sahibi Zeyat Ebüzziya aleyhlerine açılanlardır.

Dava evrakı okunduktan soara sorgular yapılmıştır.

Sorguya çekilenler, davacı sıfatiyle söz söylerken, hakarete uğradıkları iddiasında bulunmuşlardır. Dava edilen sıfatiyle cevap verirken de, hakaret etmediklerini, sadece tenkit yazısı yazdıklarını ve bastırdıklarını ileri sürmüşlerdir,

Müddeiumumi her iki tarafın da tecziyesini istemiş dava müdafaa için bu Pazartesi günü saat 14 e talik olunmuştur.

Üniversitelilerin müracaati

«Hamlet» davası Üniversite gençliği arasında büyük bir alâka uyandırmıştır. Fikir hayatımız için mühim bir hâdise telâkki olunması icap eden bu dava Üniversiteliler için çok meraklı, cazip ve ayni zamanda talebenin görüş ufkunu genişletmek cihetinden istifadeli bir ders ve konferans mahiyetinde olduğundan dün binden fazla genç dava safahatını dinlemek, takip etmek için erkender Adliyeye toplanmıştır. Fakat bunlar yerin darlığı gibi bir mülâhaza ile içeriye alınmamışlardır. Gençlerden bir grup gazetemize müracaat ederek meraklı bir davadan istifade imkânından mahrum kaldıkları için bundan müteessir olduklarını söylemişler ve gelecek celsede Müddeiumumiliğin davayı daha geniş bir yerde gördürmesini temenni etmişlerdir.

Bu sabah kendisiyle görüştüğüm müddeiumumi B. Hikmet Onat bu hususta şunları söylemiştir:

— «Üniversitelilerin bu isteklerini yerine getirmek isterzi. Fakat 2 inci Cezanın yeri dardır. Bununla beraber Ağır Ceza Mahkemeleri salonları da doludur. Kabil olursa taleplerini yerine getirmiye çalışacağız; maamafih buna da kuvvetle ihtimal veremiyorum.»

Kurtuluş vapuru

(1 inci Sahifeden Devam)

Tütüncü dükkânlarının önü bir kaç sigara almak için uzun müddet bekleşen sıra sıra insanlarla doludur.

Elektrik sarfiyatı kontrol altındadır. Her ailenin aylık sarfiyatı tahdit olunmaştur.

Götürdüğümüz eşya belki de ihtiyaca nisbetle bir damladır, fakat halk «Kurtuluş» vapurunu hızır bekler gibi bekliyor. Vapurumuz limana girince dünyanın en büyük transatlantiği gelmiş gibi muamele görüyor!...

Vapuru boşaltmak için gelen ameleler vapurumuzdaki köpek ve kedimizi görünce gıpta ve hasretle elleriyle bu hayvancıkları zeverek göz yaşları arasında:

— Ah keşke bunların yerinde olsaydık!..» diye içlerini çektiler. Tahliye sırasında bazı çuvallardan fasulye, nohut, soğan dökülmüştü. Ameleler bunlar çocuklarına karılarına götürmek üzere ceplerine doldurdular!...

Vapurumuzun tayfaları, iç yaralıyan bu vaziyet karşısında kendi kumanyalarını, yiyeceklerini Türke has necip bir feragatle orada, bu bahtsızlar için bıraktılar. Yolda müthiş bir fırtınaya tutulduk ve fırından geçmiş bayat ekmek yedik.

Alman daire ve memurları bize büyük bir kolaylık ve rezaket gösterdiler!...»

Alman Tebliği

(1 inci Sahifeden Devam)

Sıvastopol kalesine karşı yapılan hava taarruzlarında, deniz inşaat tezgâhlarında ve patlayıcı maddeler depolarında şiddetli infilâklar olduğu müşahede edilmiştir. Limanda büyük bir nakliye gmisi bir bomba isabetile hasara uğratılmıştır. Dün gece savaş tayyarelerimiz Moskova ve Leningradda askeri tesisleri ve cephenin merkez kesimi gerisindeki münakale yollarını bombalamışlardır.

Diğer taraftan D. N. B. ajansının bildirdiğine göre, bir Alman tümeninin ileri teşekkülleri 17 sonteşrinde cephenin merkez kısmında büyük bir şehri almışlardır.

Bu akşam ŞARK sinemasında

«ARABACININ KIZI» filminin meşhur Yıldızı

HILDE KRAHL

son filmini takdim edecektir.

Çok heyecanlı bir mevzu... Bir kadın kalbinin romanı....

Bir ölünün yerine geçen bir kadın - Bu...

Mukaddes Yalan

nıçin söylüyor???

Numaralı yerlerinizi evvelden tedarik ediniz. Tel: 40380

İlâve olarak: RADİUM... İstihsali... Tesirleri

İngilizlere parmak ısırtan Japon casusu

YOKOHAMA

No. 39

Türkçeye çeviren : İSKENDER F. SERTELLİ

Bu meseleyi gazetelere bildirmezler. Hattâ emniyeti umumiyenin mahrem dosyalarına bile koymazlar

Galiba tesadüflerin yardımı, işimi kolaylaştırdı. Ya yakayı ele verseydim, haydutlar duyup biribirine girseydi.. Barın nes'esi kaçmış olacaktı. Biz de rahatsız olacaktık. Ve kimbilir, belki de başımıza beklenilmiyen bir felâket gelecekti.

Mister Hisso, yolda gelirken:

— Evet. Mesele çok mühimdir. Fakat, dediğim gibi onlar hiç bir zaman Nevyorktaki hakiki japon cellâtlarını bulamıyacaklardır. Boş yere bir takım masum japonların kanını dökeceklerdir.

— Maamafih bu dosyaları çalmakla bunun da önüne geçmiş oluyoruz, değil mi?.

— Belki. Herhalde Mister Klark bu gece haydutlarla son bir anlaşma yapacağa benziyordu. Projelerin çalındığını anlarsa, işe yeni baştan başlamıya mecbur olacaktır.

— Projeleri yeni baştan yaparlarsa, bundaki kazancımız ne olacak?.

— Teşkilâtın içyüzünü anlamış oluyoruz. Artık bu işe nerden başlarlarsa başlasınlar, bizim için mesele halledilmiş demektir. Şimdi yapacağımız iş, Nevyorktaki japon kolonisini tenvir etmek olmalıdır. Kazancımız, aleyhimizdeki tertibatı tam vaktinde anlamış olmamızdır.

— Mister Klarkın çantasından çalınan evrak meselesi gazetelere aksederse?...

— Hayır. Bu meseleyi gazetelere verebileceklerini ümit etmiyorum. Bunlar emniyeti umumiyenin mahrem dosyaları arasında bile yer almıyan ve gizli tutulan işlerdendir. Bu işe Mister Klark büyük bir salâhiyetle memur edilmiştir. Projelerin çalındığını söyliyemez.. Fakat bunu tevil edebilir. Meselâ gansterler reisi ile son konuşmada anlaşamadığını ileri sürer.. Yeni haydutlar aramıya başladığını söyler..

— Ne olursa olsun, bu bir Vali Muavini için büyük bir küçüklüktür. Acaba projeleri aratmaz mı?. Ve kim çaldı diye merak etmez mi?

— Merak etmez olur mu? Dünyanın en müvesvis adamıdır o. Bu gece sabaha kadar uyku uyumaz. Ve yarın kimbilir kaç kişinin canı yanacaktır.

— O halde japonlara iyilik yapmadık demektir.

— Bir kaç kişinin canı yanmasından ne çıkar, Yokohama? Eğer bu plân tatbik edilseydi, haydutlar bütün japon kolonisini, bütün japon müesseselerini basacaklar ve yangınlar vurgunlar, tahriplerle o zaman kırk elli bin kişinin canını yakacaklardı.

— Zihnimi kurcalıyan bir nokta daha var, Mister Hisso: Cumhurreisi Vilsonda kalan 4 numaralı proje sahifesinde acaba neler yazılı?.

— Bunu söyledim ya.. Nevyorktaki japon cellâtları.

— Bunları nerden ve nasıl tesbit edebilmişler?.

— Hepsi tahminden ibaret.. Dedim ya, bu proje tatbika başlanırsa, bir çok suçsuz kimselerin canı yanacak.

— Cellâtlarımızı teşhis etmiş olmasınlar?.

— İmkânı yok.. Amerika yerinden oynasa, Amerikalılar cellâtlarımızı tanıyamazlar.

Bundan sonra çok konuşmadık. Zaten bir hayli yorulmuştuk. Sabahtanberi ayak üstünde dolaşıyorduk. Cenaze merasimi.. Kiliseye giriş.. Gazinodaki bomba hâdisesi.. Şanghay lokantası.. Çalınan projeler.. Ve nihayet cellâtlarımızın tanınıp tanınmaması noktası üzerinde yaptığımız münakaşalar kafamı oldukça yormuştu.

Mister Hisso:

— Artık yatalım, Yokohama! dedi. Siz de yorgunsunuz..

— Evet.. Yatalım. Yarın stüdyoda çalışacak mıyız?.

— Şüphesiz.. Günlük mesaimizi nasıl terkedebiliriz?!.

— O halde sabahleyin görüşmek üzere Allaha ısmarladık.

Hissonun elini sıktım ve odama gelir gelmez soyunup yatağıma girdim..

Beynim zonkluyor. Bu kadar işlerden sonra insanın harici âlemden kendini sıyırıp derhal uyuyabilmesi mümkün mü?.

Gözümün önünden bin bir vak'anın sinema kurdelâsı halinde geçişi var. Şanghay oteli çok tehlikeli bir yer. Böyle olmakla beraber, orada hiç te fazla heyecan duymadım.

(Devamı var)

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

YENİ ESERLER :

Yürüyüş'ün ikinci nüshası çıktı

Yeni bir teknik ile intişar eden haftalık YÜRÜYÜŞ gazetesinin ikinci numarası çıkmıştır. Genç istidatlara da sütunlar tahsis eden bu numarada, muhtelif yazılarla Refik Halit, Necip Fazıl, Sami Karayel ve Hikmet Nisan'ın güzel yazıları vardır. Yeni refikimizi tebrik eder, muvaffakiyetler temenni ederiz.

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Bakırköy Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesinin «2100» takım kışlık hasta pijamaları kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 21.11.941 Cuma günü saat 15 de İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünde kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen Fiat beher takım pijama için «13» liradır.

3 — Muvakkat teminatı 2362 lira 50 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve nümunesini çalışma günlerinde komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler 1941 yılı Ticaret Odası vesikasiyle 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ile bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubiyle teklifi havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. «9601»

Cumhuriyet Merkez Bankası

15 İkinciteşrin 1941 Vaziyeti

AKTİF		LİRA	LİRA
Kasa:			
Altın: Safi Kilogram	72.664,628	102.124.217.77	
Banknot		16.844.152,—	
Ufaklık		577.573.75	119.545.943,52
Dahildeki Muhabirler:			
Türk Lirası		614.655,90	614.655,90
Hariçteki Muhabirler:			
Altın: Safi Kilogram	8.782,361	12.353.092,94	
Altına tahvili kabil serbest dövizler		—,—	
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		53.367.118,43	65.720.211,37
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edil. evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat		21.764.266,—	136.984.297,—
Senedat Cüzdanı:			
Ticari Senetler		283.162.891,39	283.162.891,39
Esham ve Tahvilât Cüzdanı:			
(Deruhte edilen evrakı nakdiyenin A — (karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)		45.720.941,93	
B — Serbest esham ve tahvilât		8.928.943.46	54.649.885,39
Avanslar:			
Altın ve döviz üzerine avans		5.010,07	
Tahvilât üzerine avans		7.808.690,—	
Hazineye kısa vadeli avans		—,—	
Hazineye 3850 No. lu Kanuna göre açılan altın karşılığı avans		167.500.000,—	175.313.700,07
Hissedarlar:			4.500.000,—
Muhtelif:			12.521.867,62
		Yekûn	853.013.452,26

PASİF		LİRA	LİRA
Sermaye:			15.000.000,—
İhtiyat Akçesi:			
Adi ve fevkalâde		7.822.019,15	
Hususî		6.000.000,—	13.822.019,15
Tedavüldeki Banknotlar:			
Deruhte edilen evrakı nakdiye		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan hazine tarafından vâki tediyat		21.764.266,—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		136.984.297,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen		17.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazedilen		250.000.000,—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No. lı kanun mucibince ilâveten tedavüle vazedilen		107.500.000,—	511.484.297,—
Mevduat:			
Türk Lirası		74.544.191,03	
Altın: Safi kilogram	877,150	1.233.782,03	75.777.973,06
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:			
Safi kilogram	55.541.930	78.124.167,90	78.124.167,90
Döviz Taahhüdatı:			
Altına tahvili kabil dövizler		—,—	
Diğer dövizler ve alacaklı kliring bakiyeleri		28.653.460,50	28.653.460,50
Muhtelif:			130.151.543,65
		Yekûn	853.013.452,26

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine Avans % 3

Şehir tiyatrosu

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da

MERDİVENDE BİR ŞIK

İSTİKLÂL CADDESİNDE KOMEDİ KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da

KÖRDÖVÜŞÜ

Sahip ve Başmuharriri Etem İzzet Benice — Neşriyat Direktörü Cevdet KARABİLGİN

SON TELGRAF MATBAASI

Maliye Vekâletinden:

Gümüş "100,, kuruşlukların tedavülden kaldırılması hakkında

Gümüş bir liralıkların darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılması üzerine 1/2/1941 tarihinden itibaren tedavülden kaldırılmış olan Gümüş yüz kuruşlukların 1/2/1941 tarihindenberi yalnız malsandıklarıyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca ve Merkez Bankası bulunmıyan yerlerde Ziraat Bankası şubelerince yapılmakta olan tebdil muamelâtına 31.1.1942 akşamı nihayet verilecektir. Bu tarihten sonra mezkûr paralar nakit olarak hiç bir veçhile kabul edilmiyecektir.

Elinde gümüş yüz kuruşluk bulunanların 31.1.1942 akşamına kadar bunları Malsandıklarıyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ve Merkez Bankası bulunmıyan yerlerde Ziraat Bankası şubelerinde tebdil ettirmeleri ilân olunur. «8262» «9836»

RADYO

20 Son Teşrin 1941

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Kadınlardan Fasıl Şarkıları.
19.00 Konuşma (Dertleşme Saati)
19.15 Müzik: Hafif Sololar (Pl.)
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve Ajans Haberleri.
19.45 Serbest 10 Dakika.
19.55 Müzik: Dünya Şarkıları.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Kemençe Tanbur ve Ney'den Saz Eserleri.
21.00 Ziraat Takvimi.
21.10 Müzik: Uşşak ve Muhayyer makamlardan Şarkılar.
21.30 Konuşma (Şiir Saati.)
21.45 Müzik: Radyo Senfoni Orkestrası. (Şef: Praetorius)) 1. M. Glinka: Vals Fantezi, 2. Moniuszko: Bajka Uvertürü, 3. Ahmet Adnan: Kantat.
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri; Ziraat, Esham — Tahvilât, Kambiyo — Nukut Borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Dans Müziği (Pl).
22.55/23.00 Yarınki Program ve Kapanış.

Satılık Otomobil

1940 modeli, beş kişilik Delüks, Ponçiyak marka, üç ay hususide kullanılmış bir otomobil satılıktır. İsteklilerin Nuruosmaniyede numara 54 Bay Taceddin veya Vahdettine müracaatları.

Balkan Deniz Harbini Nasıl Kaybettik?

Yazan: RAHMI YAĞIZ — No. 10

Donanmanın tamire hakikaten ihtiyacı vardı, bir İngiliz hey'eti Nâraya gitti

Bu vaziyet karşısında askerliğin icaplarını yapmak zaruretinde kalan Tahir Bey donanma ile birlikte Nâraya hareket etti. Hamidiye Karadenizde, karakol ve Terkos civarını ateşe almak vazifesile bırakılmış, Mesudiye de Çekmece önünde Barbarosun yaptığı vazifeyi deruhte etmişti...

Donanma hakikaten tamire muhtaçtı.. bir yıl süren İtalya harbi sırasında, Nârada, Boğazı düşman donanmasına karşı müdafaa etmek kaygusile bırakılmış olan gemiler havuzlanmamışlar, umumiyetle hurda olan kazan boruları üstünkörü tamirlerle geçiştirilmişti.. filotillânın havuzlanmıya, zırhlılar fırkasının tamirlere ihtiyacı vardı.. topların kolibreyşin işi tamamen ihmal olunmuştu.. Tahir Beyin raporlarına karşı yalnız:

— Hemen hareket!

Emrinde ısrar eden umumî karargâh, bu tamiratın Nârada mütehassıslar tarafından yapılmasını Donanma Kumandanlığına bildirmiş, tersanedeki İngiliz ustalarından mürekkep bir hey'eti de tedkikat yaparak bir rapor vermek üzere Nâraya göndermişti..

Donanma 20 Teşrinievvelde Ayastafanos önünden demir alarak Nâraya hareket ettikten biraz sonra Donanma Kumandanlığından ilk felâket haberi verildi.. Hamidiyenin Karadenizde, Varna önlerinde Bulgar hücumbotları tarafından bir torpido hücumuna maruz kalarak burundan bir yara aldığını bildiren bu raporda geminin Tersanede üç aylık bir tamire ihtiyacı olduğu da ilâve edilmiş. Donanma Kumandanlığı; bu rapor üzerine Hamidiyeyi, yâni donanmanın en modern ve en ise varar kruvazörlerinden birisini kuvvesinden düşmüştür..

III

HAMİDİYE NASIL YARALANDI?

Hamidiye, süvarisi Rauf kaptanın kumandasında Karadenizdeki karakol ve Terkos civarını tarassutla ateş vazifesine hareket ederken, Bulgar botlarının bilhassa gece faaliyetlerinde bulunduklarını Nezaret, evvelce aldığı raporlara istinaden süvariye bildirmiş, bu hususta müteyakkız davranmasını ihtar etmişti..

Bu ikaz, bilhassa geceleri, Bulgar suları civarında bulunurken râkit havalarda hareket halinde bulunmak, vazife rotası üzerinde ufak inhiraflarla seyirden ibaret olmak üzere tesbit olunmuştu.

Sert havalarda buna lüzum yoktu.. çünkü çok küçük olan Bulgar botları ancak râkit havalarda faaliyet gösterebiliyorlar, diğer zamanlarda Varna ve Burgazda bekliyorlardı.

Hamidiye süvarisi, ilk nöbet günlerinde bu usulü tatbik etmiş fakat Bulgar botlarının hiç görünmemesi üzerine bu ihtiyat tedbiri gevşemiş olacaktı ki, suyun uyuduğu yerde dahi uyumıyan düşman bu vaziyeti gözden kaçırmamıştı.. Varna civarında bekliyen Hamidiye de, Teşrinievvelin üçüncü haftasında bir gece hücumu yapan iki Bulgar botu dört torpido savurmuş, bunlardan bir tanesi su kesimi hizasından geminin bodoslamasına isabetle derin bir yara açmıştı..

Hamidiye yarayı alır almaz, süvari, vaziyetin nezaketini idrak etti. Derhal telsizle vak'ayı İstanbula haber verdi. Aldığı emirle gemiyi payitahta getirmiye karar verdi.

Hamidiye; süvarisi Rauf Beyin fazla cesareti yüzünden maruz kaldığı bu yara ile yüzlerce mil mesafeden İstanbula kadar gelmiye muvaffak oldu..

Donanma Kumandanlığı olsun, Bahriye Nezareti ve Umumî Karargâh olsun ilk vak'a raporunu aldığı zaman Hamidiyenin bu yara sebebile batacağını hesaplamış fakat, Rauf Beyin mahareti sayesinde gemi, kıçın kıçın yol alarak İstanbula kadar gelebilmiş, Boğazdan girip Haliçe geçmiş, havuza alınmıştı..

İlk yapılan muayenede Hamidiyenin en az üç aylık bir tamir zamanına muhtaç olduğu bildirildiğinden, süvari, gemiyi havuza çektirince bu kadar zamanını boş geçirmek istememiş, merkezi umumî vasıtasile Nezarete ve Umumî Karargâha müracaat ederek yeni bir vazife istemiş, Alman tipi dört destroyerden mürekkep bir filotillânın kumandanlığına tayin olunmuştu...

Rauf Bey yeni vazifesini alıp da Nâraya, müstakil filotillâ komudorluğuna hareket ederken Donanma Kumandanlığı için bahriye erkânından bir kısmı da gerek Nezarete, gerekse Karargâhı Umumiye başvuruyorlardı.

Bunların arasında, Roma atasenevalliğinden Viyana Sefareti ataşeliğine nakledilmiş olan ve bir müddettenberi İstanbulda bulunan (Elektrikçi) ismile maruf Miralay Ramiz Bey en başta bulunanalrdandı..

(Devamı var)

Açık iş ve memuriyetler

Eskişehir Belediye Reisliği 3 zabıtai belediye memuru almak üzere bir imtihan açmıştır. Talip olanlar hemen mezkûr Belediye Reisliğine müracaat etmelidirler. İmtihan ayın 22 inci Cumartesi günü saat 14 te icra olunacaktır.

Şehrimiz Belediyesi 50 şer lira asli maaşla yüksek mektep mezunlarından 2 müdür muavini aramaktadır.

Denizyolları Umum Müdürlüğü 100 lira aylık ücretle bir eczacı aramaktadır.

Eyüp orta mektebinin 15 lira aylık asli maaşlı kâtipliği için bir müsabaka imtihanı açılmıştır. İmtihan Kânunuevvelin 2 inci Salı günü icra olunacaktır.

DİŞ TABİBİ

HİLMİ CANAY

İstanbul, Balıkpazarı Yağcılar sokak 20 Numaralı ALİ BEY Hanındaki muayenehanesinde hastalarını kabule başladı.

T[illegible]en[illegible]n Tramvay Şebeke Kartları

Geçen sene Üniversite ve Yüksek Mektep talebelerine verilmiş olan açık mavi renkli şebeke kartları «1/1 İncikanun/941» tarihinden itibaren tramvay arabalarında kabul edilmiyecektir. «10113»

Satılık Fabrika alâtı

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

941/66

Terekesine mahkemece elkonulan ölü Emin Pozama ait Galatada Yeni Şehirli sokak 24 numaralı mahalde bulunan Mantar fabrikasının âlât, edevatı ile mamul, gayrimamul mantarlar mahkememiz tarafından açık arttırma suretile 28/11/941 tarihine müsadif cuma günü saat 14 de satılacaktır. İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

TAKVİM

Rumi 1357 İl. TEŞRİN 7	Kasım 13	Hicri 1360 ZİLKADE 1

Yıl 941 Ay 11	Vasati S. D	VAKİT	Eşrini S. D
İl. Teşrin	6 53	Güneş	2 06
	12 00	Öğle	7 12
	14 32	İkindi	9 45
20	16 47	Akşam	12 00
	18 23	Yatsı	1 36
Perşembe	5 10	İmsak	12 23

TARİHİ TEFRİKA: 50

HAZRETİ MUHAMMED VE MUHAREBELERİ

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Şecerelerdeki binlerce Arap isimleri arasında Abdülmutalip ismi bir tanedir.

Bundan başka Abdülmuttalip ismi Muhammedin (S.A.) vefatından sonra müşriklik hatıratı henüz canlı olduğu zamanda istimaden tamamiyle sakit oldu.

Ancak bir kaç asır sonra, müşriklik hatıratı artık pek zayıflaştığı devrede gayet ihtiraz ile tekrar kullanılmıya başlandı.

Demek oluyor ki Abdülmuttalip isminde müşrikâne bir şey mevcuttur.

Peygambere ait hususatın kâffesinde gayet itinakâr bulunan hadis Elmuttalibin bir mâbut değil, bir insan ismi olduğunu izah için amca Elmuttalip masalını icat etmiştir.

Maamafih Elmuttalibin hakiki bir isim olmaması şüphesiz yine kalıyor. Elmuttalip namına bir mâbut ise tanımadığımızdan mâbut isminin hazfedilmiş ve yerine Abdülmuttalibin hakiki veya hayali bir ced veya amcası ismi konulmuş olması pek kabildir.

Çünkü onun da ismini, iddia edilen oğlunda yapıldığı gibi Abdullah'a tahvil edemezlerdi.

Filhakika asıl isminin Şeyybe olduğuna dair bazı malûmat mevcuttur. Herhalde isim ne olursa olsun bizce hadisin gayet halis müslümanlara bu ismi kabul ettirebilmek ve Peygamberin büyük babasındaki müşriklik rengini mümkün olduğu kadar izale eylemke üzere ismin menşei hakkında bir efsane icadına mecburiyet hissetmiş olması kâfidir.

Bu, Abdülmuttalib'in hakikaten mevcut olmuş bir kimsenin ismi olması lâzım geleceğine dair bilvasıta bir delildir.

Eğer Abdülmuttalip sonradan uydurulmuş bir adam olsaydı kendisine hafidinn efkârı teceddütperveranesine daha uygun bir isim verirlerdi. Devri cehaletin hatalarını bu kadar aşikâr bir surette hatırlatan bir ismi intihap etmezlerdi.

Maamafih Abdülmuttalibin şahsı hakkındaki kat'i vukufumuz gerek anenedeki nam altında, gerek maruf olan ismine menşe teşkil eden başka bir nam altında sadece mevcut olmuş olduğuna dair kısa bir fikirden ileri gitmez.

Mütebaki malûmatımızın kâffesi şüphelidir. Herşeyden evvel kendisinde şayanı dikkat olan cihet Muhammedin (S. A.) iddia olunan ecdadında ikinci bir filin onun şahsında nümayan olmasıdır.

Tarihi bir şahıs ise o da ihtimal ki ecnebi bir menşeden gelmiş olan ve hurafata ait bir şahsiyet teşkil eden maadı bertaraf etsek de Kassı ve Abdülmuttalip hakkındaki malûmatta mechul bir ecnebi menşein ve sun'i bir nesep rabıtasının, yâni Kassı'n Kelâb'dan ve Abdülmuttalibin Hüşşam'dan gelmesi iddiasındaki ademi vüsukun gayrikabili inkâr nişaneleri meydandadır.

Her iki vak'ada da, bazı teferrüattan sarfınazar ile, keyfiyet birbirinin aynidir.

Yâni yabanc bir ailede doğmuş ve büyümüş bir genç gelip Mekke sekenesine karışıyor, Araplarda gayet kadim bir âdet olan cevar yahut himaye âdeti sayesinde Mekke sekenesile ayni şey oluyor. Ve Kureyşten addediliyor.

Yabancı bir muhacir olarak karıştığı kabile arasında kendisine matlup olan bir şecerenin nayali surette imali zahmeti ise ihlâfa kalıyor.

Bu hususat ile iştigal eden ulema bile Hüşşamın azim serveti ve Mekke ahalisine ifa ettiği hizmetleri hakkındaki an'anatın, iddia edilen oğlu Abdülmuttalibin zarureti ile bir tezad teşkil ettiğini hissetmektedirler.

Çünkü bazı uydurma hadislerin teminatına rağmen Abdühmuttalip Mekkede hiçbir mevkii mümtaz ihraz etmemiş, fakir ve her türlü tesir ve nüfuzdan âri bir adam olarak yaşamıştır.

An'anatın kıymet ve vüsukunu sarsabilecek olan bu kadar tezadlardan korkulduğu cihetle pederinin emvalini talep etmek üzere Abdülmuttalibe isnat edilen bu teşebbüslerde de başka birtakım tezadlar gizelnmekte ve o rivayetlerin kıymetini tenkıs eylemektedir.

Binaenaleyh, Kassı'n ve Abdülmuttalibin Peygamberin hakiki ecdadı arasında bulunmadıkları hakkındaki şüpheleri muhakkak addederim.

(Devamı Var)